

Marta Povo
FRAGMENTS EXISTENCIALS

02- LA LLIBERTAT

Segueixo fent revisió biogràfica... És com si fes una teràpia habitual amb algú, però aquest cop la pacient soc jo mateixa. Avui reviso com es pot viure la *llibertat*. Sense voler justificar res, el sentiment profund de sentir-me lliure, lliure de fer, de pensar o d'experimentar qualsevol cosa, és quelcom que he conegut des de molt petita. La llibertat no era un concepte après sinó una realitat existencial que ja sentia des de l'úter matern, inclòs abans.

Observo a través d'una mena de pantalla del temps, a una noia rebel i contestatària, revolucionària, autònoma i independent, sovint molt incòmode pel món, i també per a si mateixa... Però també veig a una noia lleugera, atrevida, flexible i adaptativa, un ésser curiós que ho explorava tot, malgrat fossin reptes, una nena que buscava quelcom sense nom.

Sempre vaig saber, encara no sé com, que la Llibertat era una cosa natural i intrínseca en tot el ser humà, i per a mi això no era una teoria sinó una realitat en majúscules. Aquest sentiment de llibertat i alhora de rebel·lia, em va conduir una i una altra vegada a la soledat i a vegades a la solitud, que no és el mateix, però també em va conduir a un enriquiment intens i sobretot a l'espiritualitat. Com més gran em feia, més mística i metafísica era.

Sabia o pressentia que tots som creadors, lliures de manifestar i crear un munt de coses. Estic dient que el ser humà no està condicionat, o que jo no estava condicionada? Ni de lluny; clar que ho estem. Vaig lluitar contra els meus condicionats culturals, les meves limitacions i defectes, revisava les meves contradiccions diàriament, em debatia entre el que era possible i impossible, lluitava contra la matèria i la ignorància, la aliena i la pròpia. Per a mi era molt pesada la vida en aquest pla existencial, però la clara convicció que tots érem lliures d'escollir i creadors, mai va desaparèixer.

Vaig escollir el batxillerat superior de ciències, en contra del meu pare que només volia que treballés i que no estudies més; va ser una lluita esgotadora. Vaig escollir casar-me als 19 anys, sabent que no era l'home adequat. Però no vaig saber dir-li a temps que NO. Vaig escollir tenir un fill als 21 anys amb aquell home, i després de dos anys, vaig escollir separar-me'n. Era una ésser bell i sensible que mai va fer de pare, ni d'espòs, ni de company, sinó que ell va escollir lliurement continuar sent fill de la seva mare. Clar que jo havia intuït la seva immaduresa als 19 anys, i podia haver estat conseqüent amb el que sentia i escollir ser lliure. Però no ho vaig fer, o ho vaig fer massa tard.

A partir del meu primer divorci vaig escollir estimar lliurement a diferents homes. Amb cadascú d'ells m'hi vaig entregar, però ho vaig fer a cegues, amb la poca consciència que en la meua joventut tenia. Eren homes bells en ànima, cos i personalitat. Però no estaven en sintonia amb el meu ésser, cap d'ells "em va veure" mai. Jo sabia perfectament que no em veien, ni m'entenien, ni m'admiraven... ho sabia cada dia i era evident que no m'estimaven realment, però no vaig fer res. No aconseguia escoltar la meua ànima.

Vaig escollir auto-enganyar-me, pensant que amb el temps entrariem en la *sintonia sincrònica* que anhelava la meva ànima. Però ells, durant el nostre camí, van *escollir* a una altra dona. I de la nit al dia desapareixien de la meva vida. Vaig permetre'm la llibertat d'estimar-los i entregar-me com sabia fer-ho llavors, tot i saber que aquella exploració relacional tenia poca base i podia fracassar. Encara que alguna cosa dins teu sempre t'ho diu, simplement no ho escoltes. Eren relacions de tres anys, amb sogres, nadals, projectes, fills i aparents compromisos. Però els tres enamoraments aviat es varen convertir en tres dols...

A partir d'aquell període d'abandonaments, tristesa i solitud, vaig prendre una gran decisió: donar-me la llibertat d'estudiar Història i Antropologia a la Universitat, treballar als matins i estudiar tarda i nit. La meva concentració en la carrera em va ajudar no solament a calmar els meus dols sinó a empoderar-me. Escollir estudiar i aprendre em va donar valors i coneixements sobre la vida, sobre la història dels homes, no solament polítiques i culturals sinó socials i filosòfiques. Aquelles històries i etapes de la humanitat s'unien amb les meves pròpies històries i relacions socials. Crec que va ser llavors quan vaig començar a descobrir el valor d'escollir el que fem o deixem de fer cada dia. Escollim conquistar un país (o un home) per amor, per venjança, o per conviccions. Escollim cuidar i nodrir a un territori (o a una persona) escollim independitzar-nos (o divorciar-nos) d'un ens opressor, escollim invertir en una idea o un projecte... Escollim sempre, conscient o inconscientment.

Som responsables de cada elecció. Si escollim persones equivocades, rebem a canvi el retorn de la nostra falta de visió o intuïció. No importa que es tracti de nuvis, de socis, d'amics, de conceptes culturals, polítics o religiosos. Sempre que utilitzem el nostre lliure albir, viurem les conseqüències d'aquella elecció... de la qual en som responsables. Això, també, és intrínsec en l'ésser humà. La llibertat i la responsabilitat van de la mà. I el que ens fa por de la llibertat és precisament la responsabilitat que implica. Per això evitem la llibertat.

Sempre hi ha alguna cosa en el nostre interior que ens parla de la Veritat. De l'amor i la veritat que està impresa en el cosmos, un camp de força que emana d'aquest déu o cosmos intel·ligent i expansiu al qual pertanyem. Escollim escoltar aquesta veu o ignorar-la. Sovint la ignorem per convencionalisme, o a vegades amb un embenat als ulls de l'enamorament. Una vegada, el meu instructor Morya, en un dictat inesperat i sorprenent, em va dir entre altres coses que *el romanticisme era una malaltia greu del ser humà*. Naturalment jo em vaig rebotar amb aquest text rebut i el vaig deixar de costat. No volia escoltar-lo. Aquelles paraules destapaven la meva inconsciència amb els homes de la meva vida.

La llibertat s'exerceix. No és alguna cosa que es desitgi o es pensi. És un acte voluntari i natural, quelcom que sorgeix de la voluntat del Ser. Si no exerceixes la teva voluntat, o si escullis segons la voluntat d'altres, pares, convencions, preceptes culturals, hàbits... és com si no fossis viu. Negues la teva naturalesa creadora de realitats. Negues la teva divinitat, mates el teu ser espiritual i solar.

Si som creadors de la nostra realitat, escolliràs un pol o el contrari; escullis bé o malament, doncs per la mateixa raó, som responsables de les nostres eleccions o decisions. Aquesta responsabilitat és la que no entenia durant la primera meitat de la meva vida. No era responsable de la meva llibertat. No era conscient que les depressions i l'abandonament que vivia eren conseqüència no solament de les meves decisions sinó sobretot de la meva manca d'escoltar la intuïció, un do que no vaig saber respectar durant dècades. No aconseguia acceptar, respectar ni seguir la Veu de la Certesa en mi.

Als 35 anys, vaig repetir el patró: Em vaig casar oficialment per segona vegada. Vaig tenir una filla amb aquell home. Des del minut zero vaig saber que no era la parella de la meua ànima. La gran diferència amb les anteriors és que a ell li vaig dir des del principi: *No estic enamorada de tu realment. Encara que estic aprenent a estimar-te i podem compartir moltes coses, no sento una gran admiració ni amor profund per a la teua persona.* De totes maneres, la relació va durar 18 anys... A vegades em sorprèn el masoquisme a què un ser humà es sotmet; per la meua part i per la seva.

Escollim patir. Escollim posposar. Escollim la gratificació immediata. Escollim evitar i deixar d'escoltar, retreure i acceptar el despit. Escollim la manca de respecte, aliè o propi. Escollim encadenar-nos, escollim la comoditat. Escollim caminar el nostre camí o el de l'altre. Escollim escoltar la nostra ànima o ignorar-la.

Som lliures d'escollir... sí. Som lliures d'escollir responsabilitzar-nos, o d'evitar la responsabilitat... sí. Però també som lliures d'equivocar-nos. I equivocant-nos és com ens convertim en éssers resilients. Es confon resiliència amb resistència. És evident que al patir ens entrenem i convertim en éssers més forts i immunes, però la 'resiliència' significa realment elasticitat i adaptabilitat, és aprendre del patiment per saber evitar-lo o prevenir-ho en un futur.

El meu ésser sempre es va sentir lliure i independent. He fet servir la meua llibertat bé o malament, però avui puc sentir que en el fons sempre he estat fidel a mi mateixa. Això no significa que no hagi pagat cara la meua llibertat. A vegades ha estat caríssima. Canviaria la meua incongruència, insensatesa o errors? Alguns sí, evidentment. Canviaria moltes coses de la meua vida, del guió que jo mateixa em vaig anar creant. Però qui parla ara, és la dona madura, no la jove que aprenia de les seves eleccions i les seves conseqüències. Amb la visió d'ara, el guió que vaig anar escrivint durant el camí seria diferent. Però la noia atrevida del principi no sabia que el camí era tant costerut i punyent, i un cop dins d'aquell terreny dolorós, era molt difícil sortir de cop a un prat verd.

L'escolta atenta del teu lliure albir, encara que sigui un do diví que tots tenim, és una escolta difícil de mantenir quant una persona és tendra i fràgil com una flor. Si més no, l'atenció a la veu interior ens converteix en grans muntanyes i roques. Primer passem de ser una flor o un bri d'herba a ser un arbre. Més tard l'arbre treu arrels en un lloc fosc, rocós i segur del interior de la terra, on descobreix minerals i estructures que li donen estabilitat. Fins que amb tanta força rebuda, desitja i vol ser com una pedra o un cristall. I aquest cristall en nosaltres, s'endureix fins a convertir-se en diamant. Del *cristall* més pur neix el nostre *crist* intern, la nostra bondat i amor a tot el que existeix, inclòs l'amor a l'obscuritat, a la fragilitat i a tot el que ens ha convertit en diamant.

Aprendre a ser lliures sense incomodar als altres, sovint és tot un repte. Aprendre a ser lliures amb amor i respecte, és un art, evidentment, i possiblement una raresa. Aprendre a ser responsables d'aquest do de la llibertat amb el que naixem, requereix valentia, honestedat i habilitat. Al cap i la fi, la paraula respons-abilitat significa l'habilitat de respondre.

Es pot ser lliure sense ferir a ningú, ni a tu mateixa? Després de 70 anys m'atreveixo a dir que sí. Tot i que sempre depèn de si associem la llibertat amb l'espiritualitat. Si llibertat és un concepte social, no som lliures, som éssers condicionats, molt condicionats. Si la llibertat és la major capacitat de crear que procedeix del nostre origen estel·lar, llavors la llibertat té un gran potencial psico-espiritual i evolutiu del que hem de responsabilitzar-nos. Crec que tenim pendent per descobrir que som entitats lliures, persones lliurepensadores, que hem de convertir-nos en una *consciència responsable* de les nostres creacions i per tant responsables del nostre destí. Hem d'abandonar les creences o la fe en un món millor i responsabilitzar-nos cada un, com a savis que som, de fer que aquest món sigui realment millor amb cada una de les nostres eleccions.

© Marta Povo Audenis
text biogràfic del 8 de gener de 2023